

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

Shrnutí předběžného stanoviska evropského inspektora ochrany údajů k přezkumu směrnice o soukromí a elektronických komunikacích (2002/58/ES)

(Úplné znění tohoto stanoviska je k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině na webových stránkách evropského inspektora ochrany údajů na adrese www.edps.europa.eu)

(2016/C 378/09)

SHRnutí

Toto stanovisko popisuje postoj evropského inspektora ochrany údajů (EIOU) ke klíčovým otázkám týkajícím se přezkumu směrnice 2002/58/ES o soukromí a elektronických komunikacích v reakci na žádost Evropské komise.

Potřebujeme nový právní rámec pro ochranu soukromí v odvětví elektronických komunikací, avšak takový, který bude inteligentnější, jasnější a silnější: je potřebná větší jasnost, ale též lepší prosazování. Potřebujeme, aby zaručil důvěrnost našich komunikací, základní právo zakotvené v článku 7 Listiny základních práv Evropské unie. Kromě toho také potřebujeme ustanovení, která doplní a v případě potřeby podrobněji vymezí ochranu v souladu s obecným nařízením o ochraně údajů. Dále také potřebujeme zachovat současnou vyšší úroveň ochrany v případech, kde směrnice o soukromí a elektronických komunikacích stanoví konkrétnější ochranná opatření než obecné nařízení o ochraně údajů. Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích by měla zahrnovat definice obecného nařízení o ochraně údajů, jeho územní působnost, mechanismy pro zajištění spolupráce mezi donucovacími orgány a souladu, jakož i možnost poskytovat flexibilitu a pokyny.

Oblast působnosti nového právního rámce je nutno rozšířit. Důvodem je potřeba zohlednit technologické a společenské změny a zajistit, aby jednotlivcům byla poskytována stejná úroveň ochrany u všech funkčně rovnocenných služeb bez ohledu na to, zda je poskytují například tradiční telekomunikační společnosti, hlasové komunikační služby po internetu nebo mobilní aplikace pro zasílání zpráv. Vlastně je potřeba jít ještě dál a chránit nejenom „funkčně rovnocenné“ služby, ale také služby, které nabízejí nové možnosti komunikace. Nová pravidla by měla také jednoznačně dále upravovat komunikaci mezi zařízeními v souvislosti s internetem věcí bez ohledu na typ sítě nebo použitou komunikační službu. Nová pravidla by měla též zajistit, že důvěrnost komunikace mezi uživateli bude chráněna ve všech veřejně přístupných sítích, včetně služeb Wi-Fi v hotelích, kavárnách, obchodech a na letištích, stejně jako v sítích, které poskytují nemocnice pacientům či vysoké školy studentům, a v hotspotech vytvořených veřejnými správami.

Souhlas by měl být pravý a uživatelé by tak měli mít možnost volby, jak se požaduje v obecném nařízení o ochraně údajů. Tzv. „cookie walls“ (pozn. překl. vyskakovací okna, která vyžadují souhlas s používáním souborů cookies, na základě kterého umožní uživatel přístup na danou stránku) by se již neměly používat. Kromě jasně vymezeného souboru výjimek (např. vlastní analýza) by žádná komunikace neměla být sledována ani monitorována bez dobrovolného souhlasu, ať již prostřednictvím souborů cookies, snímání otisků prstů pomocí zařízení nebo jiných technologických prostředků. Uživatelé musí také mít v rámci prohlížeče (nebo jiného softwaru či operačního systému) k dispozici uživatelsky vstřícné a efektivní mechanismy, jejichž prostřednictvím mohou udělit a vzít zpět svůj souhlas.

Za účelem ochrany důvěrnosti elektronických komunikací, musí být také zachován a posílen současný požadavek souhlasu týkající se provozních a lokalizačních údajů. Oblast působnosti tohoto ustanovení by měla být rozšířena tak, aby pokrývalo všechny a ne jen tradiční telefonní společnosti a poskytovatele internetových služeb.

Nová pravidla by měla též jasně umožňovat uživatelům používat k ochraně svých elektronických komunikací šifrování mezi koncovými body (bez „zadních vrátek“). Dešifrování, reverzní inženýrství nebo monitorování komunikací chráněných šifrováním by měly být zakázány.

Konečně, nová pravidla o ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací by měla chránit před nevyžádanými komunikacemi a měla by být aktualizována a posílena, přičemž by se podle nich měl vyžadovat souhlas příjemců u všech typů nevyžádaných elektronických komunikací, a to bez ohledu na to, jakými prostředky jsou poskytovány.

I. ÚVOD A ZÁKLADNÍ INFORMACE

Toto předběžné stanovisko (dále jen „stanovisko“) bylo vypracované v reakci na žádost, v níž Evropská komise (dále jen „Komise“) evropského inspektora ochrany údajů (EIOU) jako nezávislý orgán dohledu a poradní orgán žádala o poskytnutí stanoviska k přezkumu směrnice o soukromí a elektronických komunikacích ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ref. Ares(2016)2310042 – 18.5.2016.

Konzultace EIOÚ proběhla souběžně s veřejnou konzultací uspořádanou Komisí, která probíhala do 5. července 2016 ⁽¹⁾. Komise požadovala také stanovisko pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29, k němuž EIOÚ přispěl jako řádný člen skupiny ⁽²⁾.

Toto stanovisko obsahuje předběžný postoj EIOÚ k přezkumu směrnice o soukromí a elektronických komunikacích a zaměřuje se na ty body, k nimž si Komise jeho stanovisko výslovně vyžádala. Stanovisko představuje též příspěvek EIOÚ k veřejné konzultaci a jako takové se může zabývat i dalšími otázkami, které Komise ve své žádosti o stanovisko konkrétně nepožadovala. Můžeme rovněž poskytnout další rady v nadcházejících fázích legislativního postupu.

Přezkum směrnice o soukromí a elektronických komunikacích je jednou z klíčových iniciativ strategie pro jednotný digitální trh ⁽³⁾, jejímž cílem je zvyšovat důvěru v digitální služby v EU a jejich bezpečnost se zaměřením na zajištění vysoké úrovně ochrany pro občany a rovných podmínek pro všechny účastníky trhu v EU.

Přezkum usiluje o modernizaci a aktualizaci směrnice o soukromí a elektronických komunikacích v rámci širšího úsilí o poskytnutí soudržného a harmonizovaného právního rámce pro ochranu údajů v Evropě. Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích doplňuje a rozvádí směrnici 95/46/ES ⁽⁴⁾, kterou nahradí nedávno přijaté obecné nařízení o ochraně údajů ⁽⁵⁾. Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích stanoví konkrétní pravidla, jejichž hlavním účelem je zajistit důvěrnost a bezpečnost elektronických komunikací. Rovněž chrání oprávněné zájmy předplatitelů, kteří jsou právníky osobami.

XI. ZÁVĚRY

Význam důvěrnosti komunikací vymezený v článku 7 Listiny roste s rostoucí úlohou, kterou elektronické komunikace hrají v naší společnosti a hospodářství. Ochranná opatření uvedená v tomto stanovisku budou hrát klíčovou úlohu při zajišťování úspěchu dlouhodobých strategických cílů Komise stanovených v její strategii pro jednotný digitální trh.

V Bruselu dne 22. července 2016.

Giovanni BUTTARELLI

evropský inspektor ochrany údajů

⁽¹⁾ Viz <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-evaluation-and-review-eprivacy-directive>. Dotazník je k dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/EPRIVACYReview2016>.

⁽²⁾ Stanovisko pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29 3/2016 k hodnocení a přezkumu směrnice o soukromí a elektronických komunikacích (2002/58/ES) (WP240) přijato dne 19. července 2016.

⁽³⁾ Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě, sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 6. května 2015 (COM(2015) 192 final), k dispozici na adrese: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=CS>.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).